

ומצות ה' חפץ כו' יגדיל תורה ויאדיר (ישעיה מב, כא) שרצה להיות הזכות על ידי בני ישראל שהם ימשיכו כח התורה לכל המעשים על ידי המצות. וזה נעשה ביום הזה לכן יש לכל אחיזה בזה היום לכן יש בו גם ביטול יצר הרע²⁴ שכל הטבע גם כן מבטל עצמו ביום הזה על ידי שהתורה היא קיום כל הברואים לכן כתיב (ויקרא כג, יז) חמץ תאפינה כמו שכתוב בזה הקדוש אמור²⁵. ועיקר תולדותיהם של צדיקים מצות ומעשים טובים²⁶:

[תרמ"ג]

בפסוק (שמות יט, י) לך אל העם וקדשתם היום ומחר. מסתמא יורד קדושה משמים לבני ישראל בכל שנה ושנה. כמו שכתוב בשבועות¹ זמן מתן תורתנו כן הכנה קודם החג מתקיים בכל שנה כמו שנאמר (שמות יט, א) ביום הזה באו כמו שהיום עומד לפניו יתברך שמו בשמים תמיד. ובוה פרשנו ענין הנאמר בגמרא² יום אחד הוסיף משה דרש היום כמחר לילו עמו ולילה דהאידינא נפקא לה שמע מינה תרי יומי לבר מהאידינא. וקשה סוף סוף איך נאמר היום ומחר אי הכוונה על מחר ויום שאחריו. על כן נראה כי באמת היום ומחר הם זמנים אלו שיורד בהם קדושה בכל שנה ושנה להכנה לתורה. ומאמר השם יתברך הוא לדורות כי הוה ועתיד הכל שוה לפניו יתברך. רק בעבור כי לא נגלה לבני ישראל זה רק ביום על כן הוצרכו עוד ב' ימים. ויש לרמוז פירוש זה בלשונם ז"ל תרי יומי לבר מהאידינא רצונם לומר בכל שנה הוא באמת רק תרי יומי לבר מהאידינא בשנה זאת שלא

יד ותפילין של ראש. קבלת מלכות שמים בפסח לשעבד הגוף ונפש הבהמיות בחינת תפילין של יד לשעבד הכח. ובשבועות תפילין של ראש כמו שכתוב¹⁸ וראו כל עמי הארץ כו' שם ה' נקרא עליך (דברים כח, י) זהו תפילין של ראש הוא לשעבד הדעת והשכל אליו יתברך. כמו כן הסדר מקודם צריכין לבטל עצמו בלי דעת שלימה אחר כך זוכין לדעת שהיא התורה ותכלית הג' מועדות על פי סדר שאמרו חז"ל¹⁹ יפנה ויטול ידיו ויניח תפילין ויקרא קריאת שמע ויתפלל וזה מלכות שמים שלימה. וכן הענין בכלל בג' מועדות ושמיני עצרת שהוא בחינת תפלה. לכן בשבועות שתי הלחם כמו שכתוב (משלי ט, ה) לכו לחמו בלחמי תפילין של יד ושל ראש בחינת אדם ובהמה תושיע ה' (תהלים לו, ז) כי תפילין של יד הוא בחינת תורה שבעל פה התעוררות האדם וזוכה אחר כך להשפעת הדעת מן השמים בחינת תורה שבכתב:

איתא²⁰ בעצרת על פירות האילן. הענין הוא שבחינת קבלת התורה. היה הדעת שנכנס בעולם הזה להיות מוכנים לעשות פירות כי קודם שמקבלין דעת אי אפשר להוליד תולדות²¹. ומקודם היה ב' אלפים תוהו²² וכתיב (ישעיה מה, יח) לא תהו בראה לשבת יצרה ועיקר הבריאה היה שיתפשט לעשות תולדות כמו שנאמר (בראשית ב, ג) אשר ברא אלקים לעשות. ובקבלת התורה נתקיים זאת לכן כתיב (שמות כ, א) וידבר כו' הדברים האלה לאמר. פירוש שיתפשט כח המאמרות. וזה עיקר התורה שניתן לבני ישראל כמו שאמרו חז"ל²³ רצה הקב"ה לזכות את ישראל הרבה להם תורה

¹⁸ ברכות ו ע"א.

¹⁹ ברכות טו ע"א.

²⁰ ר"ה פ"א מ"ב.

²¹ עיין מורה נבוכים ח"א פ"ו.

²² סנהדרין צו ע"א.

²³ מכות פ"ג מט"ז.

²⁴ זוהר ח"ב, קפג ע"ב; ח"ג צו ע"ב – רעיא מהימנא.

²⁵ ועל דא תנינן בעצרת על פירות האילן והא אוקמוה, בגין כך אחזר אקרי, אחד ודאי כמה דאמרן, ת"ח מה כתיב

ממושבתיכם תביאו לחם תנופה וגו' סלת תהיינה חמץ תאפינה, מאי שנא הכא חמץ (בכנ"י) אלא בגין דכלא אחיזן ביה (וכן) באילנא דהא באילנא אחיזן ענפין באילנא אחיזן עלין קליפין דינין סגיאיין בכל סטריין כלא אשתכח ביה, בגין דהאי אילנא מכפר על יצר הרע דהוא בני מותביה דכ"צ... (זוהר ח"ג, צו ע"א).

²⁶ בר"ר ל, ו; תנחומא נח, ה.

¹ תפילת עמידה למועדים, ברכת קדושת היום.

² שבת פז ע"א.